

Извештај за првите пет години од имплементацијата на Законот за заштита на укажувачи

Значењето на овој закон во борбата против корупцијата

* Овој извештај е подготвен во рамките на проектот: „Застапување на имплементација на законодавство за укажувачите во Република Северна Македонија“, поддржан од грант на Балкански фонд за демократија, проект на Германски Маршалов фонд на САД и Амбасадата на Кралството Норвешка во Белград.

мај 2022

Во Република Северна Македонија терминологиите „укажување“, „укажувач“ беа воведени во правниот контекст во ноември 2015 година¹, со усвојувањето на Законот за заштита на укажувачи којшто влезе во сила во мај 2016 година.²

Моменталниот Закон за заштита на укажувачи во голема мера е компатибилен со ЕУ Директивата за укажувачи којашто сè уште не е транспонирана во сите земји-членки на ЕУ. Македонија има задоволителна легислатива и целокупен структуриран институционален механизам во однос на заштитата на укажувачите, но земајќи предвид дека Македонија е сè уште кандидатка за членство во ЕУ уште од 2005 година, се стреми кон синхронизирање на националната легислатива со ЕУ *acquis* и со ЕУ Директивата за укажувачи.

Законот за заштита на укажувачи претрпе и некои реформи во 2018 и 2020 година, со тоа што во 2018 година³ амандманите се однесуваа во однос на дефинирањето на укажувањето со тоа што е објаснето дека го опфаќа поширокиот јавен интерес, а во однос на реформите од 2020 година⁴ незадоволителен беше фактот што се извршија измени во прекршочните одредби на законот за заштита на укажувачи со тоа што глобите за одговорни лица во правни лица и за правните лица се значително намалени. На овој начин законодавецот наместо да покаже заложба за подобрување на примената на овој закон и да обезбеди соодветни ресурси и буџет, ја олеснува неговата непримена и непочитување на начин што ќе го загрози идентитетот на укажувачите и целисходноста на постоењето на овој закон. Наместо намалување на глобите, законодавецот треба да ја искористи законски предвидената можност од Законот за прекршоците, за одредени прекршоци да мора и да може да се изрекуваат и повисоки глоби. Предвидените глоби за правните лица се намалени за повеќе од половина. Глобите што беа предвидени за необјавување и правење на достапни за сите вработени на актите за внатрешно пријавување во приватниот и јавниот сектор со законските измени се намалени и се движат од 250 до 2000 евра казна како максимална која важи за големи трговци и институција со повеќе од 50 вработени лица. Пред измените казните се движеа од 2000 до 4000 евра без оглед на големината и бројот на вработени во правното лице од јавниот или приватниот сектор. Исто така казните за непочитување на одредбите за заштита на податоците на пријавувачот врз основа на кои може да се открие неговиот идентитетот, глобите за правните лица со законските измени се градираны во однос на големината на правното лице според бројот на вработени, а казните за овластените лица за прием на пријави од укажувачи изнесуваат 500 евра.

¹ *Law on Protection of Whistleblowers*, Official Gazette of RM, No. 196, 10 November 2015, <https://bit.ly/3p65BY5>

² *Law on the protection of Privacy, and Law on the Protection of Whistleblowers of the former Yugoslav Republic of Macedonia*; Venice Commission, Council of Europe, Strasbourg, 25 January 2016, <https://bit.ly/3v5f3i1>

³ *Law amending the Law on Protection of Whistleblowers*, Official Gazette of RM, No. 35, 23 February 2018, <https://bit.ly/36iXRLC>

⁴ *Law amending the Law on Protection of Whistleblowers*, Official Gazette of RM, No. 257, 29 October 2020, <https://bit.ly/33H11KU>

Транспаренси Интернешнл Македонија реагираше на овие промени и објави и соопштение до медиумите⁵⁶ и на својата веб-платформа за укажувачи.⁷

Дополнително, Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер⁸ исто така имаше амандмани во 2019 година и со тоа Комисијата за заштита на правото за слободен пристап до информации од јавен карактер стана Агенција, и наместо Претседател на Комисијата, беше номиниран Директор.

Проект: Застапување на имплементацијата на законодавство за укажувачите во Република Северна Македонија

Транспаренси Интернешнл Македонија започна со имплементација на едногодишниот проект: Застапување на имплементацијата на законодавство за укажувачите во Република Северна Македонија од 11 октомври 2021 поддржан од грант на Balkan Trust for Democracy, проект на German Marshall Fund на САД и Амбасадата на Кралството Норвешка во Белград⁹ Целта на проектот е да се влијае на практичната имплементација на законодавството за укажувачи и да се обезбеди континуирана соработка со институциите и останатите засегнати страни, како и да се зголеми јавната свест за укажувањето и заштитата на укажувачите. Една од целите е и ажурирање на интерактивната веб-платформа за укажувачи којашто содржи информации за Законот за заштита на укажувачи, сите негови амандмани и информации во однос на заштитено внатрешно и заштитено надворешно пријавување.

Меѓу активностите кои Транспаренси Интернешнл Македонија ги спроведе беше и објавување на табела со сите контакт информации на овластените лица за заштитено внатрешно и надворешно пријавување во институциите од јавниот сектор. Испратени беа повеќе од 300 писма до институциите на јавниот сектор каде што се бараше информација во однос на тоа кое лице е овластено за заштитено внатрешно пријавување во рамките на таа одредена институција за оние институции за кои таа информација не беше објавена на нивната веб-страница, а исто така беа испратени и писма до овластени лица за заштитено внатрешно и надворешно пријавување во институциите кои веќе ги имаа објавено овие информации на нивните веб-страни, а сè со цел за нивно информирање со законските регулативи и информативен материјал за проектот што се спроведува и секако да се покаже отвореноста на Транспаренси Интернешнл Македонија како

⁵ *The decreased fines in the Law on Protection of Whistleblowers will lead to even weaker enforcement of the Law*, Transparency International Macedonia, 7 December 2020, Lokalno, <https://bit.ly/3s8vBUF>

⁶ *The decreased fines in the Law on Protection of Whistleblowers will lead to even weaker enforcement of the Law*, Transparency International Macedonia, 7 December 2020, Makpress, <https://bit.ly/3h5bnVw>

⁷ *The decreased fines in the Law on Protection of Whistleblowers will lead to even weaker enforcement of the Law*, Transparency International Macedonia, December 2020, <https://bit.ly/3sVbqJ1>

⁸ *Law on Free Access to Public Information*, Agency for Protection of the Right to Free Access to Public Information, <https://bit.ly/3BHQiKb>

⁹Project: Advocacy on implementation of whistleblowing legislation in North Macedonia, <https://transparency.mk/en/project/advocacy-on-implementation-of-whistleblowing-legislation-in-north-macedonia/>

организација којашто стои на располагање на институциите и на граѓаните за соработка во оваа исклучително важна област.

Во рамките на истражувањето беше утврдено дека повеќето институции имаа објавено информации за овластените лица за внатрешно пријавување. **Незадоволително беше во поглед на институциите од судството, како што се основните судови, јавните обвинителства, вишите јавни обвинителства во Македонија кои воопшто немаа објавено информации за овластените лица за внатрешно пријавување.**

До денес, задоволително е тоа што 22 институции на коишто им беа побарани информации за оваа намена, назначија овластено лице за прием на пријави од укажувачи, меѓу кои основните судови во Струга, Неготино, Апелационен суд-Гостивар, Кривичниот суд во Скопје, општина Гостивар, општина Прилеп, и Вишото јавно обвинителство во Битола.

Во одговорите кои беа добиени од институциите, како некои од причините за незначување на овластено лице за прием на пријави од укажувачи беше наведено дека **нема лица коишто поседуваат безбедносен сертификат, немаат соодветно образование, ниту пак искуство во работа со пријави по граѓани или укажувачи.**

Некои од институциите, **особено основните судови и јавните обвинителства имаа лице коешто е назначено како лице овластено за заштитено внатрешно пријавување, но истовремено и како офицер за заштита на лични податоци, и за лице коешто е задолжено за барања со пристап до информации од јавен карактер.** Во овој поглед отстапуваат министерствата и агенциите каде што постои поделба во однос на овие позиции и има посебни лица за тие намени.

Некои од институциите имаа назначено и две лица како овластени за заштитено внатрешно пријавување меѓу кои Министерството за економија, Државниот завод за ревизија, Инспекторатот за употреба на јазиците, Агенцијата за вработување, и Основното јавно обвинителство за гонење на организиран криминал и корупција.

Сепак, постојат и институции каде што има назначено лице за прием на пријави од укажувачи, но не е исполнет условот за заштитено пријавување односно посебна е-маил адреса, телефонски број или поштенско сандаче за прием на пријавите, со тоа што идентитетот на укажувачот останува незаштитен.

Заклучок

Иако како една од причините за коишто некои институции немаа назначено овластено лице за заштитено внатрешно пријавување беше неисполнувањето на условите како што се поседување на безбедносен сертификат како најчеста причина за незначувањето, сепак постојат одредени решенија коишто би можеле да се воведат, на пример да биде назначено лице или повеќе лица овластени за прием на пријави кои би покривале две или три институции коишто се сродни во својата област на работа или имаат географска близина односно се наоѓаат под исто општинско подрачје.

Дополнително во ваквите случаи треба да се обезбедат информации за вработените во рамките на тие институции каде што нема назначено лице за прием на пријави од аспект на внатрешно пријавување, контакт информации до институциите за заштитено надворешно пријавување односно Министерството за внатрешни работи, Државната комисија за спречување на корупцијата, Народниот правобранител и Јавното обвинителство на Македонија.

Јавното обвинителство како една од институциите коишто се надлежни за заштитено надворешно пријавување нема објавено вакви информации.

Поради овие причини, Транспаренси Интернешнл Македонија ги објавува сите информации на едно место на веб-платформата за укажувачи каде што се достапни и лесно пристапни за сите институции и граѓани на кои им се потребни повеќе информации во оваа област.

Испратени писма и добиени одговори

Вкупно испратени писма до институции и со овластено и без овластено лице за прием на пријави од укажувачи: 315

Добиени одговори: 51

1.	Државен просветен инспекторат	Добиен одговор
2.	Агенција за задолжителни нафтени резерви-МАКОРА	Добиен одговор
3.	Македонска Радиотелевизија МРТ	Добиен одговор
4.	Агенција за електронски комуникации	Добиен одговор
5.	ЈЗУ Здравствен дом Струга	Добиен одговор
6.	Републички совет на сообраќајот на патиштата на РСМ	Добиен одговор
7.	Основен суд Штип	Добиен одговор
8.	Основен суд Неготино	Добиен одговор
9.	Општина Чаир	Добиен одговор
10.	ОС Кичево	Добиен одговор
11.	ОС Кратово	Добиен одговор
12.	ОЈО - Скопје	Добиен одговор
13.	Совет на јавни обвинители	Добиен одговор

14.	ОЈО – Кочани	Добиен одговор
15.	ОЈО - Велес	Добиен одговор
16.	ОС – Кавадарци	Добиен одговор
17.	Државен инспекторат за шумарство и ловство	Добиен одговор
18.	Апелационен суд Битола	Добиен одговор
19.	ОС – Битола	Добиен одговор
20.	ОС – Гостивар	Добиен одговор
21.	Општина Градско	Добиен одговор
22.	ЈСП – Скопје	Добиен одговор
23.	Дирекција за технолошки индустриски развојни зони	Добиен одговор
24.	НУ Албански театар за деца и младинци	Добиен одговор
25.	ЈУ Национален парк – Галичица	Добиен одговор
26.	Вишо јавно обвинителство – Гостивар	Добиен одговор
27.	ЈУ Завод за социјални дејности	Добиен одговор
28.	Управа за водење на матичните книги	Добиен одговор
29.	НУ Музеј на современа уметност	Добиен одговор
30.	НУ Национална опера и балет	Добиен одговор
31.	Уставен суд на РСМ	Добиен одговор
32.	Општина Дојран	Добиен одговор
33.	Апелационен суд - Штип	Добиен одговор
34.	ОС – Крива Паланка	Добиен одговор
35.	ОС – Дебар	Добиен одговор
36.	ОС – Прилеп	Добиен одговор
37.	ОЈО - Струга	Добиен одговор

38.	ОЈО - Прилеп	Добиен одговор
39.	Општина Прилеп	Добиен одговор
40.	Основен кривичен суд - Скопје	Добиен одговор
41.	ОЈО - Гевгелија	Добиен одговор
42.	ОЈО - Кичево	Добиен одговор
43.	Министерство за економија	Добиен одговор / известување
44.	Агенција за електронски комуникации	Добиен одговор
45.	ОС - Струга	Добиен одговор
46.	Општина Гостивар	Добиен одговор
47.	НУ Археолошки музеј на РСМ	Добиен одговор
48.	ЈЗУ Здравствен дом - Куманово	Добиен одговор
49.	Вишо јавно обвинителство – Битола	Добиен одговор
50.	КПУ Затвор Скопје - Скопје	Добиен одговор
51.	Универзитет св. Климент Охридски – Битола	Добиен одговор

Институции кои назначиле лице за прием на пријави од укажувачи откако ТИ-М има испратено писмо со Барање за информација за лице за прием на пријави од укажувачи

1.	НУ Албански театар за деца и младинци
2.	Апелационен суд – Гостивар
3.	Општина Прилеп
4.	ЈСП – Скопје
5.	Основен кривичен суд – Скопје
6.	Основно јавно обвинителство – Кичево

7.	Основен суд – Битола
8.	ЈУ Национален парк „Галичица“ – Охрид
9.	Државен просветен инспекторат
10.	Основно јавно обвинителство – Скопје
11.	Основен суд – Неготино
12.	Основен суд - Струга
13.	Општина Гостивар
14.	Виш управен суд – Скопје
15.	Вишо јавно обвинителство – Битола
16.	Агенција за промоција и поддршка на туризмот
17.	Агенција за национална безбедност на РСМ
18.	Агенција за примена на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните во Република Северна Македонија
19.	Воена академија - Генерал Михаило Апостолски Скопје
20.	Судски совет на РСМ
21.	Јавно претпријатите за државни патишта
22.	Државен инспекторат за транспорт

Институции кои немаат назначено овластено лице за прием на пријави од укажувачи т.е немаат објавено контакт информации за назначеното лице

1.	Основен суд – Штип
2.	Апелационен суд –Штип (поради тоа што не постои лице кое го исполнува еден од условите за да биде назначено како лице за прием на пријави од укажувачи – да поседува безбедносен сертификат или да има соодветно искуство во област на постапување по пријави)
3.	НУ Археолошки музеј на РСМ (поради неисполнување на предвидените услови за назначување на истото)
4.	Државна изборна комисија

5.	Државен завод за индустриска сопственост
6.	ЈЗУ Институт за белодробни заболувања кај децата
7.	ЈЗУ Здравствен дом Тетово
8.	ЈЗУ Здравствен дом Струмица
9.	Комисија за заштита на конкуренцијата
10.	Агенција за иселеништво на РСМ
11.	Агенција за лекови и медицински средства
12.	Агенција за управување со одземен имот
13.	Биро за застапување на РСМ пред Европски суд за човекови права
14.	Град Скопје
15.	ЈЗУ Здравствен дом Радовиш
16.	ЈЗУ Здравствен дом Прилеп
17.	ЈЗУ Здравствен дом Кичево
18.	ЈЗУ Здравствен дом Гостивар
19.	ЈЗУ Здравствен дом Охрид
20.	ЈЗУ Здравствен дом Винаца
21.	Државна комисија за одлучување во втор степен во областа на инспекцискиот надзор и прекршочната постапка
22.	ЈЗУ Здравствен дом Вевчани
23.	ЈЗУ Здравствен дом Велес
24.	Кабинет на Претседателот на Република Северна Македонија
25.	ЈЗУ Здравствен дом Ресен
26.	Општина Ресен
27.	Општина Старо Нагоричане
28.	Општина Центар Жупа
29.	Управа за електронско здравство
30.	Регулаторна комисија за домување
31.	Основен суд Ресен
32.	Министерство за политички систем и односи меѓу заедниците
33.	Министерство за локална самоуправа
34.	Министерство за транспорт и врски
35.	Совет за унапредување и надзор на ревизијата на Република Северна Македонија
36.	Основен суд Крушево
37.	Основен суд Куманово
38.	Основен суд Охрид
39.	Врховен суд на РСМ
40.	Основен суд Радовиш
41.	Општина Аеродром
42.	Општина Струмица
43.	Општина Сопиште
44.	Општина Струга
45.	Општина Тетово
46.	Собрание на РСМ
47.	Основен суд Тетово
48.	Управа за хидрометеоролошки работи
49.	Управен суд на РСМ

50.	Фонд за здравствено осигурување
51.	Општина Студеничани
52.	Основен суд Крива Паланка
53.	Општина Теарце
54.	Јавно обвинителство на РСМ
55.	Општина Охрид
56.	Општина Сарај
57.	Општина Веница
58.	Општина Кичево
59.	Основно јавно обвинителство - Битола
60.	Општина Радовиш
61.	општина Богданци
62.	Општина Крива Паланка
63.	Основно јавно обвинителство - Ресен
64.	Основно јавно обвинителство - Берово
65.	Основен суд Делчево
66.	Општина Ѓорче Петров
67.	Општина Гази Баба
68.	Општина Бутел
69.	Општина Арачиново
70.	Основно јавно обвинителство Свети Николе
71.	Апелационен суд Скопје
72.	Основно јавно обвинителство Охрид
73.	Основно јавно обвинителство Делчево
74.	Основно јавно обвинителство Тетово
75.	Основно јавно обвинителство Струмица
76.	Основно јавно обвинителство Штип
77.	Основно јавно обвинителство Кавадарци
78.	Основен суд Берово
79.	ЈП Улици и патишта - Скопје
80.	Општина Врапчиште
81.	Основен суд Веница
82.	ЈП Комуналец Битола
83.	Јавно претпријатие ПАРК-СПОРТ И ПАРКИНЗИ Велес
84.	Јавно претпријатие за урбанистичко планирање, проектирање и инженеринг - Битола
85.	НУ Драмски театар - Скопје
86.	Национална агенција за нуклеарни технологии
87.	НУ Турски театар
88.	Фонд за осигурување на депозити
89.	Вишо јавно обвинителство Штип
90.	ЈП Лајка - Скопје
91.	Вишо јавно обвинителство - Скопје
92.	Комитет за истрага на воздухопловни несреќи и сериозни инциденти
93.	ЈП Јасен
94.	Државен санитарен и здравствен инспекторат

95.	ЈП Агро берза
96.	Биро за јавни набавки
97.	Секретаријат за законодавство
98.	ЈП Градски паркинг
99.	Биро за метрологија
100.	ЈП Национални шуми
101.	Институт за социолошки и политички истражувања
102.	НУ Музеј на македонска борба
103.	НУ Музеј на РСМ - Скопје
104.	Основно јавно обвинителство – Дебар
105.	Основно јавно обвинителство - Куманово
106.	Општина Демир Капија
107.	Комисија за спречување и заштита од дискриминација
108.	Основно јавно обвинителство - Радовиш
109.	Основно јавно обвинителство - Крива Паланка
110.	ЈП ПОЦ
111.	Основно јавно обвинителство - Гостивар
112.	Општина Дебрца
113.	Општина Боговиње
114.	Општина Босилово
115.	Општина Василево
116.	Општина Брвеница
117.	Општина Вевчани
118.	Општина Дебар
119.	Општина Демир Хисар
120.	Општина Долнени
121.	Општина Зелениково
122.	Биро за регионален развој
123.	АД Мепсо
124.	ЈП Дрисла
125.	Управа за финансиска полиција
126.	КПУ КПД Идризово - Скопје
127.	ЈУ Завод за рехабилитација на деца и младинци
128.	Биро за развој на образованието
129.	Биро за судски вештачења
130.	Општина Илинден
131.	Општина Карбинци
132.	Општина Јегуновце
133.	Општина Желино
134.	Општина Зрновци
135.	УГД Штип Факултет за медицински науки
136.	Државен универзитет - Тетово
137.	УКИМ Природно-математички факултет
138.	УКИМ Економски факултет
139.	Универзитет Свети Кирил и Методиј - Скопје
140.	УКИМ Машински факултет

141.	Универзитет за информатички науки св. Апостол Павле
142.	ФЕИТ
143.	УКИМ Филолошки факултет
144.	Медицински факултет – Скопје
145.	УГД Штип

Институции во кои овластено лице за прием на пријави од укажувачи е раководното лице на институцијата

1.	Општина Градско
2.	Основен суд – Прилеп (поради тоа што не постои лице кое го исполнува еден од условите за да биде назначено како лице за прием на пријави од укажувачи – да поседува безбедносен сертификат)
3.	Основно јавно обвинителство – Гевгелија
4.	Основно јавно обвинителство – Кочани (поради тоа што не постои лице кое го исполнува еден од условите за да биде назначено како лице за прием на пријави од укажувачи – да поседува безбедносен сертификат)
5.	НУ Национална опера и балет
6.	Основен суд – Прилеп (поради тоа што за лицето коешто ќе биде назначено за прием на пријави од укажувачи е поднесено Барање за безбедносен сертификат)
7.	Управа за водење на матичните книги (поради тоа што не се исполнети условите и критериумите за лице коешто ќе биде задолжено за прием на пријави од укажувачи)
8.	Агенција за млади и спорт (последно ажурирано во 2017 од претходниот директор)
9.	Државен инспекторат за локална самоуправа
10.	Управа за заштита на културното наследство
11.	Правен факултет „Јустинијан Први“ - Скопје

Испратени информативни писма до институции кои имаат назначено овластено лице за прием на пријави од укажувачи

1.	Канцеларија на Претседателот на Владата на Р.С. Македонија
2.	Министерство за надворешни работи
3.	Општина Карпош
4.	Агенција за заштита на лични податоци
5.	Агенција за катастар на недвижности на Република Македонија
6.	Општина Кисела Вода
7.	Општина Центар

8.	Општина Битола
9.	Општина Берово
10.	Општина Штип
11.	Општина Кочани
12.	Општина Валандово
13.	Општина Гевгелија
14.	Општина Кавадарци
15.	Општина Велес
16.	Општина Свети Николе
17.	Општина Чашка
18.	Општина Делчево
19.	Министерство за економија
20.	Министерство за информатичко општество и администрација
21.	Министерство за одбрана на Р.М
22.	Министерство за култура
23.	Министерство за здравство
24.	Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство на РМ
25.	Министерство за труд и социјална политика
26.	Министерство за образование и наука
27.	Министерство за животна средина и просторно планирање
28.	Министерство за правда
29.	Агенција за администрација
30.	Агенција за заштита на правото за слободен пристап до информации од јавен карактер

31.	Агенција за филм на РМ
32.	Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување
33.	Агенција за цивилно воздухопловство на Република Северна Македонија
34.	Агенција за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги
35.	Агенција за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Северна Македонија
36.	Агенција за енергетика на РСМ
37.	Агенција за квалитет и акредитација на здравствени установи на Република Северна Македонија
38.	Агенција за остварување на правата на заедниците
39.	Агенција за планирање на просторот
40.	Агенција за поддршка на претприемништвото на Република Северна Македонија
41.	Агенција за поттикнување на развојот на земјоделството –Битола
42.	Агенција за пошти на РСМ
43.	Агенција за регулирање на железничкиот сектор
44.	Агенција за стоковни резерви
45.	Агенција за супервизија на осигурување
46.	Агенција за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој
47.	Агенција за храна и ветеринарство на Република Северна Македонија
48.	Национална агенција за европски образовни програми и мобилност
49.	Оперативно-техничка агенција-Скопје
50.	Геолошки Завод на Р.М
51.	Државен завод за ревизија
52.	Дирекција за безбедност на класифицирани информации
53.	Дирекција за заштита и спасување

54.	Агенција за промоција и поддршка на туризмот
55.	Основен суд Свети Николе
56.	Царинска управа на РСМ
57.	Народен правобранител
58.	Фонд за иновации и технолошки развој
59.	Комисија за хартии од вредност
60.	Народна банка на РСМ
61.	Фонд за пензиско и инвалидско осигурување
62.	Управа за финансиско разузнавање
63.	Општина Куманово
64.	Општина Шуто Оризари
65.	Основен суд Велес
66.	Управа за јавни приходи
67.	ЈП „Плаваја“ – Радовиш
68.	ЈП „Комуналец“ – Полин
69.	Општина Могила
70.	Комисија за односи со верски заедници
71.	ЈЗУ Здравствен дом Демир Хисар
72.	ЈП Службен весник
73.	Агенција за вработување
74.	Инспекторат за употреба на јазиците
75.	Јавно претпријатие ПАЗАРИ Битола
76.	Јавно претпријатие за комунални работи УСЛУГА Ц.О.Берово
77.	Регулаторна комисија за енергетика и водни услуги на Република Северна Македонија

78.	Ревизорско тело за ревизија на инструментот за претпристапна помош
79.	Државна комисија за спречување на корупција
80.	Централен регистар на РМ
81.	Државен инспекторат за градежништво и урбанизам
82.	Државна комисија за жалби по јавни набавки
83.	Државно правобранителство на РСМ
84.	Државен инспекторат за труд
85.	Државен завод за статистика
86.	Државна комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен
87.	Дирекција за радијациона сигурност
88.	Државен архив на Република Северна Македонија
89.	Државен управен инспекторат
90.	Државен пазарен инспекторат
91.	Државен инспекторат за техничка инспекција
92.	Државен инспекторат за земјоделство
93.	Државен комунален инспекторат
94.	Секретаријат за европски прашања
95.	Македонска академска истражувачка мрежа МАРнет
96.	ЈЗУ Институт за јавно здравје
97.	Развојна банка на РМ
98.	Управа за извршување на санкции
99.	Педагошки факултет Св. Климент Охридски – Скопје
100.	Универзитет св. Климент Охридски – Битола

